

Mišljenje medicinskih sestara i tehničara o metodama vođenja sestrinske dokumentacije-Iskustva županijske bolnice

Opinion of nurses and technicians about the methods of management nursing documentation - experiences from County Hospital

Barbara Aleksić^{1,2}, Hana Brković^{1,2}, Ivana Jupek^{1,2}, Barbara Lešević^{1,2}, Edin Bošnjaković^{1,2}

¹Opća bolnica Dubrovnik, Dr. R. Mišetića 2, 20 000 Dubrovnik, Hrvatska

¹General Hospital Dubrovnik, Dr. R. Mišetića 2, 20 000 Dubrovnik, Croatia

²Stručni studij sestrinstva, Sveučilište u Dubrovniku, Branitelja Dubrovnika 29, 20 000 Dubrovnik, Hrvatska

²Professional study in nursing, University of Dubrovnik, Branitelja Dubrovnika 29, 20 000 Dubrovnik, Croatia

Sažetak

Cilj: Cilj je rada istražiti stupanj informiranosti medicinskih sestara/tehničara srednje i više stručne sprema o svakodnevnoj uporabi sestrinske dokumentacije.

Metoda: U istraživanje je uključen 41 ispitanik. Za istraživanje je sastavljen originalni anketni upitnik. Anketa je bila anonimna. Istraživanje je provedeno u Općoj bolnici Dubrovnik. Ispitanici uključeni u istraživanje izvršavaju radne zadatke na deset bolničkih odjela. Kriteriji za uključivanje ispitanika bili su: završena srednja medicinska škola i/ili studij sestrinstva i aktivna svakodnevna izrada i korištenje sestrinske dokumentacije.

Rezultati: Anketni upitnik ispunio je 41 ispitanik više stručne sprema [(34%); srednja stručna sprema (66%)].

Zaključak: za učinkovito provođenje SD nužna je dodatna edukacija MS/MT i pacijenata.

Ključne riječi: medicinske sestre/tehničari • sestrinska dokumentacija • metode dokumentacije

Kratki naslov: Medicinske sestre/tehničari i dokumentacija

Abstract

Objective: The aim of this study was to investigate the degree of awareness in nurses/ technicians ,of middle and high qualifications, of the everyday use of nursing documentation.

Method: The study included 41 participant. For the purpose of the study the original questionnaire was made. The survey was anonymous. The study was conducted at General Hospital Dubrovnik. Subjects included in the study were employed in 10 wards of Dubrovnik General Hospital. The inclusion criteria were as follows: completion of secondary medical school and/or study nursing and active everyday use of nursing documentation.

Results: The was questionnaire filled out by 41 respondent [higher degree (34%), secondary education (66%)].

Conclusion: Effective implementation of the SD requires additional training among MS / MT and patients.

Key words: nurses • nursing documentation • management

Running head: Nurses and nursing documentation

Received at February 2nd 2017 ;

Accepted at May 22nd 2017;

Autor za korespondenciju/Corresponding author: Hana Brković, General Hospital Dubrovnik, Dr. Ante Starčevića 45, 20000 Dubrovnik, Croatia • E-mail: hanabrkovic@gmail.com • Tel: +385 (0)20 431 777 • Mob: +385-91 198 2677

Uvod / Introduction

Sestrinska dokumentacija [SD] metoda je novijeg datuma uvedena u svakodnevne radne zadatke medicinskih sestara/tehničara [MS/MT] s ciljem unapređenja sestrinske struke [1]. Uvođenje SD uzrokovalo je promjene u radu MS/MT u Općoj bolnici [OB] Dubrovnik. Promjene u sestrinstvu Republike Hrvatske [RH] bile su nužne zbog usklađivanja sa standardima iz direktiva o sestrinstvu Europske unije [EU] o povećanju stupnja obrazovanja MS/MT i posljedično povećanja stupnja kvalitete zdravstvene njege.

Nadalje, MS/MT povećava se stupanj [2] kompetencija, i to:

- znanjem, vještinama i osposobljenošću za siguran i učinkovit rad;

- povećanjem stupnja odgovornosti za aktivnosti za koje su osposobljene.
- vođenjem sestrinske dokumentacije evidentiraju se provedeni postupci tijekom 24 sata [3].

Sestrinska dokumentacija sadrži:

- sestrinsku listu - sažetak praćenja stanja pacijenta tijekom hospitalizacije;
- sažetak praćenja provedenih postupaka zdravstvene njege;
- praćenje općeg i specifičnog statusa pacijenta (decursus);

- plan zdravstvene njege - lista provedenih sestrinskih postupaka;
- evidencija ordinirane i primijenjene terapije - unos i količina izlučivanja tjelesnih tekućina;
- procjena bola;
- lista za praćenje dekubitusa;
- nadzorna lista rizičnih postupaka zdravstvene njege;
- izvješće o incidentu (spriječenom ili nastalom);
- otpusno pismo zdravstvene njege;
- sestrinske dijagnoze proizašle iz obrazaca po Gordonovoj skali;
- lista okretanja pacijenta;
- Braden, Knoll i Norton skalu za procjenu sklonosti dekubitusa;
- Glasgow koma skalu;
- Morseova ljestvicu za procjenu rizika za pad;

Primjena SD-a osigurava povećanje kvalitete i obima provedenih postupaka zdravstvene njege i trajno praćenje općeg i specifičnog stanja bolesnika. SD je skup podataka koji služe u istraživačke i statističke svrhe. Dokumentiranjem sestrinskog rada, bolesnik je partner u skrbi za vlastito zdravlje, a SD poboljšava kvalitetu bolničke skrbi za pacijenta.

Cilj ankete bio je istražiti stupanj informiranosti MS/MT u OB Dubrovnik na 10 bolničkih odjela o primjeni i radu sa SD-om.

Metoda / Method

Za svrhe istraživanja sastavljen je originalni upitnik, prilagođen bolničkim odjelima u OB-u Dubrovnik, a prema osnovama NDCDA. U istraživanje su uključeni MS/MT različite životne dobi i stupnja stručne spreme. Upitnik je sadržavao 10 pitanja, uz odgovore otvorenog i zatvorenog tipa, kao što je prikazano u prilogu [Prilog 1].

Rezultati / Results

Statistički značajni rezultati istraživanja prikazani su na slikama [slika 1-11]

Pitanje [1]

Ad 1] Spol

Na temelju odgovora na prvo pitanje vezano uz spol ispitanika može se vidjeti da je anketnom upitniku pristupilo 12 osoba muškog spola (29%) i 29 osoba ženskog spola (61%), kao što je prikazano na slici [slika 1].

Pitanje [2]

Ad 2] Na kojem odjelu radite?

Odgovori na pitanje o odjelu na kojem ispitanici rade: 9 ispitanika (22%) radi na odjelu hematologija, nefrologija, endokrinologija, 7 ispitanika (17%) radi na odjelu gastroenterologija, 9 ispitanika (22%) radi na odjelu ortopedija i trau-

PRILOG [1] - Upitnik

[1] Spol

- a) M
- b) Ž

[2] Na kojem odjelu radite?

[3] Starosna dob

- a) 20-30
- b) 30-40
- c) 40-50
- d) 50-65

[4] Stručna sprema?

- a) SSS
- b) VSS

[5] Ukupna duljina radnog staža?

- a) manje od 5 godina
- b) 5-10 godina
- c) 10-20 godina
- d) 20-30 godina
- e) preko 30 godina

[6] Ispunjavate li svakodnevno sestrinsku dokumentaciju?

- a) da
- b) ne

[7] Razumijete li koja je svrha ispunjavanja sestrinske dokumentacije?

- a) da
- b) ne

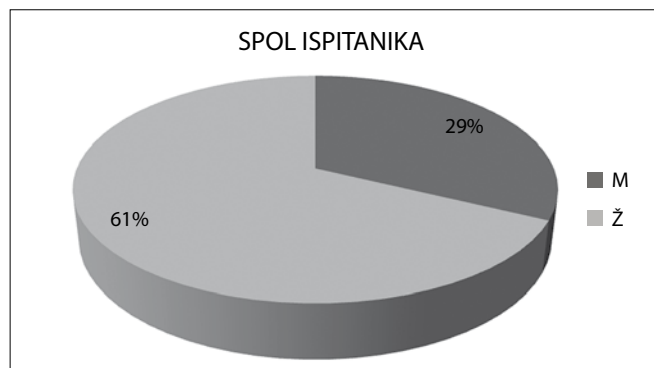
[8] Smatrate li da postoji visok stupanj značajnosti ispunjavanja sestrinske dokumentacije?

- a) da
- b) ne

[9] Smatrate li da vođenje sestrinske dokumentacije pridonosi poboljšanju kvalitete zdravstvene njege?

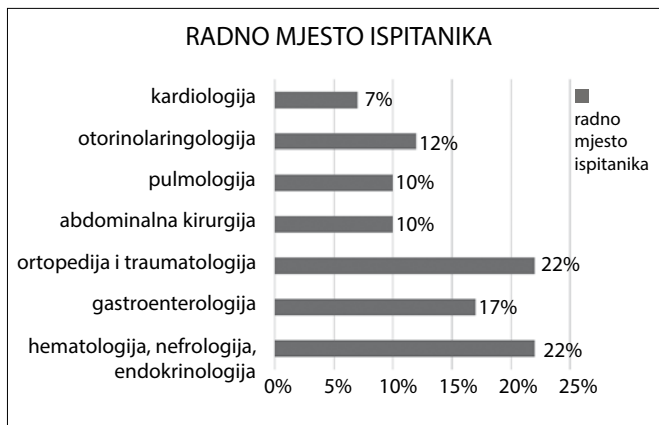
- a) da
- b) ne

[10] Koja je, po Vama, najveća prednost i najveća mana sestrinske dokumentacije?

SLIKA [1] Odgovori ispitanika prema spolu.

matologija, 4 ispitanika (10%) rade na odjelu abdominalna kirurgija, 4 ispitanika (10%) radi na odjelu pulmologija, 5 ispitanika (12%) radi na odjelu otorinolaringologija i 3 ispitanika (7%) rade na odjelu kardiologija, kao što je prikazano na slici [slika 2].

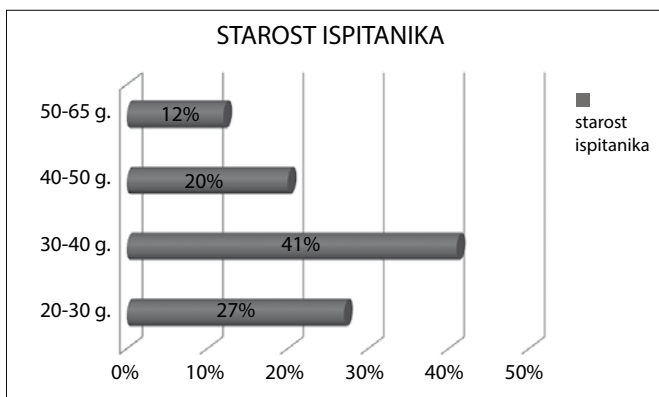

SLIKA [2] Radno mjesto ispitanika.

Pitanje [3]

Ad 3] Godine starosti?

Odgovori na pitanje o godinama starosti: 11 ispitanika (27%) starosti je 20-30 godina, 17 ispitanika (41%) starosti je 30-40 godina, 8 ispitanika (20%) starosti je 40-50 godina i 5 ispitanika (12%) starosti je 50-65 godina, kao što je prikazano na slici, [slika 3].

SLIKA [3] Starosna dob ispitanika.

Pitanje [4]

Ad 4] Stručna sprema?

Odgovori na pitanje o stručnoj spreml: 27 ispitanika (66%) ima SSS i 14 ispitanika (34%) ima bacc.techn., kao što je prikazano na slici [slika 4].

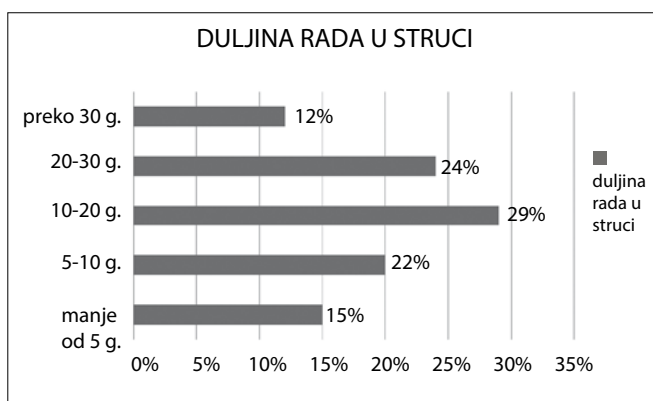
Pitanje [5]

Ad 5] Koliko dugo radite u struci?

Odgovori na pitanje o tome koliko dugo ispitanici rade u struci: 6 ispitanika (15%) u struci radi manje od 5 godina, 8 ispitanika (20%) u struci radi 5-10 godina, 12 ispitanika (29%) u struci radi 10-20 godina, 10 ispitanika (24%) u struci radi 20-30 godina i 5 ispitanika (12%) u struci radi više od 30 godina, kao što je prikazano na slici [slika 5].

SLIKA [4] Odgovori ispitanika o stručnoj spreml.

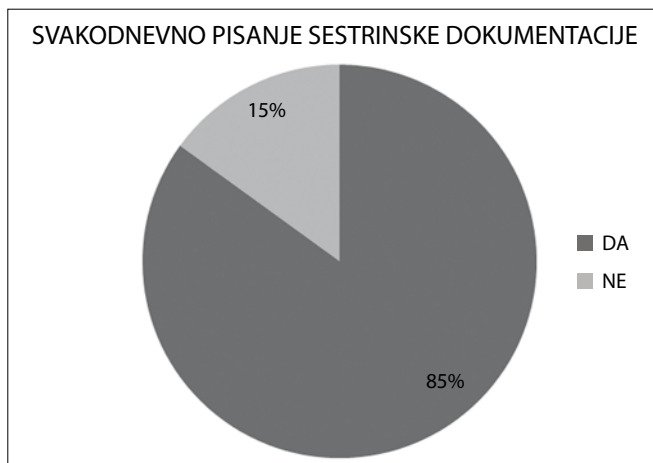

SLIKA [5] Odgovori ispitanika o duljini rada u struci.

Pitanje [6]

Ad 6] Pišete li svakodnevno sestrinsku dokumentaciju?

Na pitanje o svakodnevnom pisanju sestrinske dokumentacije, 35 ispitanika (85%) odgovorilo je da piše, a 6 ispitanika (15%) odgovorilo je da ne piše, kao što je prikazano na slici [slika 6].

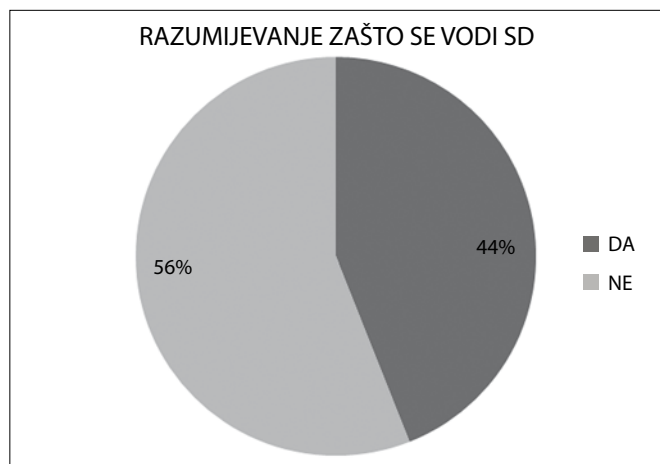

SLIKA [6] Odgovor ispitanika o svakodnevnom pisanju sestrinske dokumentacije.

Pitanje [7]

Ad 7] Razumijete li zašto se vodi sestrinska dokumentacija?

Na pitanje razumiju li zašto se vodi sestrinska dokumentacija: 18 ispitanika (44%) odgovorilo je da razumije, a 23 ispitanika (56%) odgovorilo je da ne razumije, kao što je prikazano na slici [slika 7].

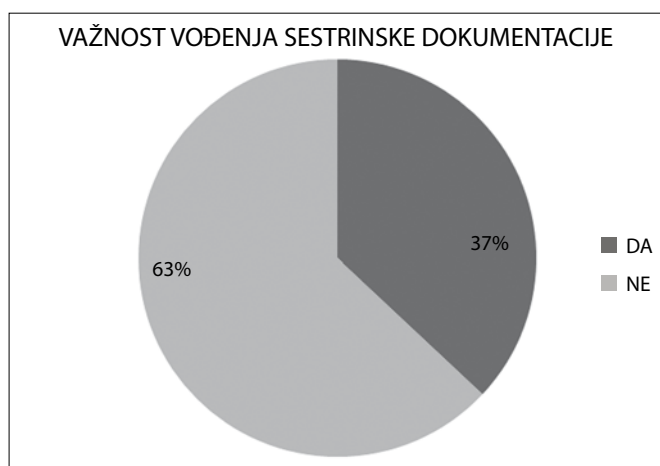

SLIKA [7] Odgovori ispitanika o razumijevanju zašto se vodi sestrinska dokumentacija.

Pitanje [8]

Ad 8] Smatrate li da je bitno voditi sestrinsku dokumentaciju?

Na pitanje smatraju li da je bitno voditi sestrinsku dokumentaciju: 15 ispitanika (37%) odgovorilo je potvrdno, 26 ispitanika (63%) odgovorilo je niječno, kao što je prikazano na slici [slika 8].

SLIKA [8] Odgovori ispitanika o tome smatraju li da je bitno voditi sestrinsku dokumentaciju.

Pitanje [9]

Ad 9] Smatrate li da vođenje sestrinske dokumentacije pridonosi kvaliteti zdravstvene njege?

Na pitanje smatraju li da vođenje sestrinske dokumentacije pridonosi kvaliteti zdravstvene njege: 24 ispitanika (59%) odgovorilo je potvrdno, 17 ispitanika (41%) odgovorilo je niječno, kao što je prikazano na slici [slika 9].

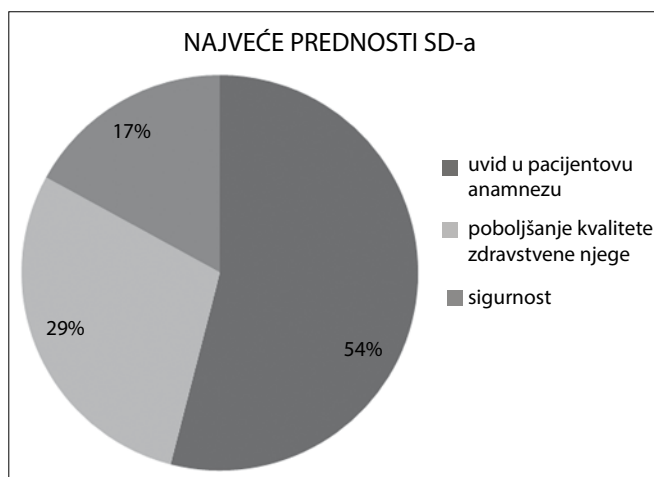

SLIKA [9] Odgovori ispitanika o tome smatraju li da vođenje sestrinske dokumentacije pridonosi kvaliteti zdravstvene njege.

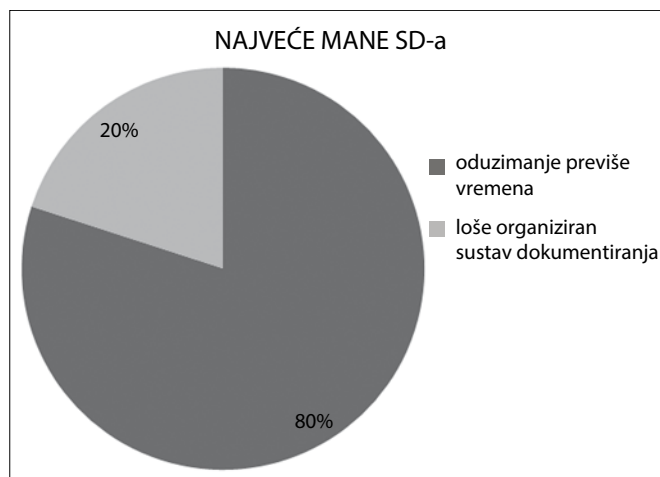
Pitanje [10]

Ad 10] Koja je, po vama, najveća prednost i najveća mana sestrinske dokumentacije?

Na pitanje koja je najveća prednost sestrinske dokumentacije: 22 ispitanika (54%) odgovorila su da je to uvod u pacijentovu anamnezu, 12 ispitanika (29%) odgovorilo je kako je to poboljšanje kvalitete zdravstvene njege, a 7 ispitanika (17%) odgovorilo je kako je to sigurnost (sudski postupci itd.), kao što je prikazano na slici [slika 10].

SLIKA [10] Odgovori ispitanika o tome koje su najveće prednosti SD-a.

SLIKA [11] Odgovori ispitanika o tome koje su najveće mane SD-a.

Na pitanje koja je najveća mana sestrinske dokumentacije, 33 ispitanika (80%) odgovorila su da je to uzimanje previše vremena, a 8 ispitanika (20%) odgovorilo je da je to loše organiziran sustav dokumentiranja, kao što je prikazano na slici [slika 11].

Rasprava / Discussion

Analizom rezultata istraživanja iznalazi se da je većina ispitanika upoznata sa SD-om (85%); većina ispitanika smatra da SD nije važan dio sestrinskog posla (63%); ali razumiju potrebu za vođenjem SD-a u MS/MT (58%). Ispitanici su mišljenja da je SD važan dio sestrinskog posla i da daje uvid u sestrinsku anamnezu (54%). No, bez obzira na to što smatraju da im SD daje uvid u pacijentovu anamnezu, većina ispitanika (80%) smatra da zbog vođenja SD-a nema dovoljno vremena za pacijenta.

Prema dobivenim rezultatima zaključujemo da djelatnici OB-a Dubrovnik smatraju da je za učinkovito provođenje SD-a nužna dodatna edukacija, i to MS/MT i pacijenata jer se time može smanjiti vrijeme potrebno za vođenje SD-a.

Dodatno zapošljavanje educiranih medicinskih sestara, preraspodjela posla na bolničkim odjelima, kao i prilagodba kompjuterskih programa, poglavito za pojedine odjele, kao što su pedijatrija i psihijatrija, znatno bi olakšalo svakodnevni rad MS/MT u OB-u Dubrovnik.

Literatura / References

- [1] Fučkar G. Proces zdravstvene njege. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb, 1992.
- [2] Vičić Hudorović Višnja. Lifelong learning and academic advancement in nursing. SG/NJ 2013; 18(3):167-168.
- [3] Available at: <http://www.mefmo.ba/eucenje/claroline/backends/download.php?url=L1pkcmF2c3R2ZW5pX21lbmFkbWVudC9TZXNpamFfMTlucGRm&cidReq=SMIMZ>. Retrieved 9th January 2014.